

Најнаселената држава во светот, која бележи фантастични резултати во економскиот развој, кој достигнува и до 12 отсто годишно, со експлозијата на понудата на евтини стоки на светскиот пазар и огромен суфицит во надворешно-трговската размена со САД, кој годинава достигна 250 милијарди долари и со почетните успеси во освојувањето на Вселената со лансирање на ракета со човечки екипаж, ги фрустрира западните аналитичари и воени стратегии, кои 2012 година ја најавуваат како пресвртен момент во односите на супер силите во светот.

Кина, Индија и Русија, како земји кои бележат економски развој, досега незабележен во нивните држави, на состанокот во Владивосток во 2005 година ја почнаа својата трilaterална соработка, која има цел и остварување на нивното соодветно влијание врз настаните во меѓународната политика и решавањето на кризните жаришта во Ирак, Иран, Авганистан, Северна Кореја и во Судан.

Неодамнешната афера со откривањето отровни делови во играчките кои за Кина ги произведува фирмата "МАТЕЛ" е само дел од стратегијата на Западот за запирање на експанзијата на кинескиот извоз по дампинг цени и запирање на развојот на т.н. "печуркарска економија", што е најнов термин за брзиот раст на нејзината економија.

ПРОИЗВОДИ КОИ ГИ ПРЕПЛАВИЈА СВЕТСКИТЕ ПАЗАРИ

околина, особено по неславните случувања на плоштадот "Тиен Ан Мен" пред десеттина години, кога жестоко се сузбиваше студентскиот револт, оваа држава, која и натаму е под доминација на комунистичката партија, со мудра и долгорочна политика бележи досега незабележани импозантни резултати во својот економски развој, поради што одамна се користи необичниот феномен на кинеското чудо! Најнаселената држава во светот, која мораше да ја ограничи демографската експлозија со ограничување на раѓањето на само едно дете во секоја фамилија, со реформски процеси во економијата кои воопшто не го допреа комунистичкиот режим наспроти молскавичните процеси на неговото распаѓање во светски рамки, успеа да оствари огромен годишен пораст од 12 отсто, кој се смета за "прегреаност" на економијата и веќе мора да се запира со системски државни мерки. Од друга страна, тоа значеше зголемување на производството на евтини стоки поради евтината работна рака, кои ги преплавија пазарите во Европа и во светот.

Во оваа смисла, на прво место би го истакнале нејзиниот огромен трговски суфицит во надворешно-трговските односи, кој само со САД годинава забележа рекордна сума од 250 милијарди американски долари!

И уште еден пример кој може да послужи за подобра претстава на вртоглавиот пораст на кинеското производство на најразлични стоки, од кои оние за широка потрошувачка имаат доминантно место во светската трговија. Откако во 2001 г. НР Кина ѝ се придружи на Светската трговска организација (СТО), таа за три пати ги зголеми производството и продажбата на автомобили наменети за странските пазари. Кина ја

КАДЕ ОД

истисна Германија од позицијата на трета држава по производство на автомобили во светот откако годинава забележа пораст од фантастични 46 проценти. Извозот на автомобили во 2007 г. ќе достигне 500.000, додека лани продажбата на кинески автомобили во странство изнесуваше 342.000. Кинеската влада ја зголемува поддршката на производителите на автомобили за да го подобрат нивниот квалитет и ги форсира своите авто компании да инвестираат во странство. На таков начин кинескиот извоз на автомобили од 173.000 во 2005 г. следната година се зголеми на 340.000, а годинава нивниот број ќе ја достигне 500.000 возила наменети за странските пазари. Инаку, кинеската автоиндустрија претставува само 3,7 отсто од кинеската економија. Неодамна овие податоци беа објавени во рускиот весник "Правда" во кој, покрај другото, се говореше и за другите настани во светската економија, поврзани со намалувањето на вредноста на доларот во однос на еврото и на другите валути.

Всушност, во европски рамки одамна се присутни фрустрации кај производителите на стоки за широка потрошувачка откако, на пример, Кина почна да извезува фрижидери по популарни цени од 100 евра, а тоа особено се однесува на текстилната индустрија, која се соочува со невообичаено голема понуда на кинески текстилни производи, кои се нудат по фантастично ниски цени, при што никој не прашува за квалитетот! Со ваква конкуренција се соочени и текстилните фабрики во Македо-

Пишува: Драги ИВАНОВСКИ

И покрај тоа што во медиумското покривање на настаните во забрваните процеси на глобализацијата Народна Република Кина се наоѓа во своевидна изолација, најчесто обвинувана за кршење на човековите права или за загадување на човековата

РИРА ЗАПАДНИТЕ АНАЛИТИЧАРИ

нија, кои не можат да најдат одговор на кинеската стока, со која се преплавени македонските пазари.

СТАНУВА ЛИ СУПЕР СИЛА?

Малку е да се каже дека ваквите импозантни резултати на кинеската економија не се регистрираат и во другите сегменти на индустријата на Кина, што се докажува и со најновите успеси на кинеската вселенска програма откако, и покрај обидите на глобализмот, светот, иако скромно, дознаваше за лансирањето на нивниот прв вселенски брод со човечки екипаж. Традиционалната кинеска затвореност пред светското јавно мислење и натаму останува како парадигма на кинескиот естаблишмент и ние можеме да добиеме само дел од информациите за сè она што Кина успеала да го постигне на воен план, подолго време потпирајќи се на руската воена индустрија.

светот, кое изнесува 6,5 милијарди, тие редовно ги одржуваат своите средби на кои се разговара за проблемите со енергијата и за економската соработка меѓу нив, како и за другите светски проблеми. На последната средба на министрите за надворешни работи на Индија, Русија и Кина беа забележани следниве изјави:

Рускиот министер Сергеј Лавров истакнал дека "соработката наместо конфронтациите е онаа работа која може да создаде подобри пристапи кон регионалните и глобалните проблеми". Индискиот колега Пранаб Мукерџи изјавил дека "Индија, Русија и Кина како држави со растечко меѓународно влијание можат да дадат голем придонес за глобалниот мир, безбедност и стабилност". Кинескиот министер за надворешни работи Ли Ксаоинг истакнал дека "ние навистина разговаравме за соработката во енергетскиот сектор. Сите три економии растат многу брзо и можностите за трипартитна соработка во трговијата и во енергијата станува сè поширока". Тој, исто така, потврдил дека нуклеарните програми на Иран и на Северна Кореја, обновата на Авганистан

СТАНУВА ЛИ ГОЛЕМА СВЕТСКА СИЛА?

АНАЛИЗАТА НА ШПЕНГЛЕР ВО "ПРОПАСТА НА ЗАПАД"?

Народна Република Кина очигледно се бори за достоинство место во светската политика и тоа никој не може да го остави рамнодушен. Во оваа смисла, се потсетувам на одамна прочитаната книга на Освалд Шпенглер со импозантен наслов "Пропаستا на Запад", напишана во минатиот век, во која со педантна анализа на сите околности на настанувањето, развојот, просперитетот и распаѓањето на империите во досегашната историја на човештвото, од онаа на Маите и на Ацтеките, на империјата на Александар Македонски, на Римската империја, па сè до Отоманската империја и Октомвриската револуција на Ленин, од научен аспект покажуваше за движењето на центрите на револуцијата од запад кон исток, односно од Велика Британија во XVII век, до Француската револуција во XVIII век, до Вајмарската република во 1919 г. во Германија и Октомвриската револуција на Владимир Илич Ленин на почетокот на XX век, за да докаже дека тој центар ќе се пресели во Кина, која некаде во 2020 г. ќе стане најмоќната светска воена и економска сила! Во оваа смисла, одделни западни аналитичари значително ја поместуваат границата со оценка дека тоа би можело да се случи многу порано и притоа ја спомнуваат 2012 г. кога Кина би можела да предизвика колапс на светските берзи со повлекување на своите огромни девизни резерви, кои ги остварила од суфицитот во светската трговија, со што би пропаднале најголемите банки во светот!

Да се надеваме дека сè тоа останува само во визиите на индоктринациите на одделни западни аналитичари, што од друга страна и не може да биде насочено против доминацијата на САД во светската економија и политика, туку дека може да предизвика нови односи на прераспределба на силата и на моќта во глобалната светска политика. Во секој случај Кина со огромни чекори оди напред, не осврнувајќи се на жестоките напади од Западот дека во економскиот развој користи "робови", кои се слабо платени, дека произведува "отровни" стоки, со кои ги преплавува светските пазари и дека таквиот вртоглав економски и индустриски развој ја направи Кина најголем загадувач на човечката околина!

И КИНА?

ЛАНСИРАШЕ ВСЕЛЕНСКИ БРОД СО ЧОВЕЧКИ ЕКИПАЖ

Меѓутоа, аналитичарите забележуваат дека и покрај тоа реформираното кинеско раководство не покажува особена активност во решавањето на проблемите со кои се соочува меѓународната заедница, делумно и поради сепаратистичките процеси со кои се соочува и самата Кина, а особено со аспирациите на провинцијата Тибет и активностите на популарниот духовен водач Далај Лама. Но, затоа тивко и зад кулисите на јавноста таа продолжува со соработката со Индија и со Руската федерација, исто така, големи држави кои бележат импозантни резултати во домашната економија и севкупниот развој. Почнувајќи од Самитот, кој се одржа во јуни 2005 г. во Владивосток, овие три држави, кои инаку претставуваат 40 проценти од вкупното население во

и војната во Ирак биле важни теми во нивните разговори.

Иако трите држави инсистираат на тоа дека овој состанок не претставува генеза на некоја нова коалиција, која ќе го наруши дебалансот на сила на штета на надворешната политика на САД, аналитичарите сепак сметаат дека зад нивното "строго придржување" кон мултилатералната дипломатија, се кријат тенки завеси на закани во одговор на унилатералните акции на САД во последните години. Сепак, очигледно е дека Индија, Русија и Кина паралелно со сопствените успеси на економски план, настојуваат да добијат "гласност" за нивните гледишта кои, главно, се во спротивност со актуелната американска политика во светски рамки.